

Når dem på støtten bliver spist af

Når 8 mennesker på overførselsindkomst æder sig igennem 'Det store ædegilde', er det vores eget overforbrug, som Fix & Foxy udstiller.

TEATER

Det store ædegilde, Fix & Foxy, Dansehallerne. Koncept og iscen.: Tue Biering og Jeppe Kristensen. Scen.: Sille Dons Heltoft. 1.12.

En stegfed lugt af mad slår én i munden. Så er der dækket op til 'Det store ædegilde', og timingen kunne ikke være bedre – lige nu hvor danskerne går i

lag med den store julefrokost, og hvor regeringens finanslovsbeskæring af kontanthjælpen netop er blevet vedtaget.

Det er nemlig ikke det oprindelige firkløver af velhavende ædedolke fra samfundets elite, der er hovedpersonerne i Fix & Foyx bud på Marco Ferreris ekstreme kultfilm fra 1973, men derimod 8 kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister blottet for magt og prestige.

Mens provokationen dengang lå i, at de dekadente livsnydere spiste sig en pukkel til for at dø, sætter de 8 sig til bords for at overleve. Provokationen består nu i, at de østers, de skyller i sig som hors d'œuvre, koster mere – som en ung langhåret fyr fortæller det – end de »har at leve for en hel måned.

Et langt bord strækker sig hen over scenen, som var det den sidste nadver. Og så går det ellers løs med cassoulet og croissanter med grøntsagsfyld, pizza, pasta og kartoffelmos, mens lagkagepaladser og madskulpturer af vagtler og strittende

kalkunlår troner på bordet bagved som yderligere artilleri. »Så er det tid til crêpes«, annoncerer en ultramager mand hen over stueorglet, så det lyder som et fredsommeligt suppe-steg-kage-arrangement. Men det er de færreste af den slags foretagender, der kan rumme en anoreksimærket kvinde, som brækker sig i rampelyset, eller en tidligere heroinmisbruger og scorekarl, der render rundt med lortebrun kage tværet ud over balderne – for så at knalde en pude eller to.

Ret for ret fortæller de sig gennem filmens episoder ud fra egen livssituation, så det er deres liv, der bliver forestillingens hovedret: små historier om skam, angst, stigmatisering, drømme og afmagt over for systemet. Velbekomme!

DET ER således ikke filmens orgie-ekskapader og dødsdriftsraseri, som forestillingen går efter. Den holder sig pænt på måtten, med den magre mands stopfodring i kartoffelmos – ske for ske som en anden

gås, under heftig prutten – som småkvalmende klimaks.

Mængderne af mad, der bliver fortæret, tjener snarere som udstilling af publikums eget overforbrug og fordomme om sådan en flok 'Dovne Robert'er og 'Fattig-Carina'er, der ikke bestiller andet end at mæske sig – på vores bekostning.

“Skam, angst, stigmatisering, drømme og afmagt over for systemet. Velbekomme!”

lig selv gang i af madspild, forbrugsfræseri og gourmethysteri, mens dem på overførselsindkomst bliver spist af med et ekstra spark i røven?

Men det er de medvirkende med al deres kamplyst og problemer med at klare

SPILDEKSISTENSER? Selv om man er på kontanthjælp, behøver man ikke at gå under som menneskeligt biprodukt i det store fræsende forbrugsræs.

Foto: Fix & Foxy

sig, der får lov til at styre forløbet. Alt andet end bare en anonym flok på støtten står de frem med deres brogede livsduelighed, uanset at det kan tage 14 år at få en hf-eksamen, og at følgerne af barndommens sexmisbrug ikke kan klæres med endnu et forfejlet 'ressourceforløb'. I det lys er det en kæmpe sejr, sådan som holdet formår at få forestillingen til at strutte af liv.

Som del af følgen af 'virkelighedsteater' har Fix & Foxy lavet forestillinger med asylansøgere, prostituerede, handicappede og dagligstuemennesker. Teatret som det nye sociale værested? Der er solid tradition for outsiderskistenser.

MONNA DITHMER
monna.dithmer@pol.dk

Vi er alle særlige

Bog om særligt sensitive unge favner for bredt.

BØGER

Athina Delskov og Lene Sonne: Sensitive unge. Aronsen. 360 sider, 275 kroner. Har du Pluskort, får du 20 procent rabat på bøger i Boghallen eller fri levering hos Saxo.com. Læs mere på politikken.dk/plus

I det moderne samfund produceres løbende en mængde identitetsskabende kategorier, som mennesker griber til i forsøget på at forstå sig selv. Mange af de nye kategorier er psykiatriske diagnoser, mens andre udpeger særlige måder at være på, som ikke er sygelige. Man kan måske tale om 'benigne diagnoser', altså træk og egenskaber, som ikke i sig selv er problematiske, men som bliver det på grund af en diskrepans i forhold til det omgivende samfund. Der tales f.eks. meget om højtbevagede børn, om introverte, og i nogle år har der været stor opmærksomhed på særlig sensitivitet.

Der findes en global interesse for de særligt sensitive med udgangspunkt i amerikaneren Elaine Arons arbejde, der på få år har formået at eksportere begrebet til alverdens lande. I Danmark har vi også en HSP-forening (highly sensitive person) med 1.100 medlemmer, hvor formanden Athina Delskov nu sammen med Lene Sonne har skrevet en bog til unge og deres omgivelser om at være særligt sensitiv.

De har tidligere skrevet andre bøger om bl.a. sensitive børn, og den nye bog er en blanding af interviews med unge, der definerer sig selv som særligt sensitive, og formidling af forfatterens viden fra deres arbejde som psykolog og psykoterapeut.

JEG KAN GODT lide, at forfatterne lader de unge komme til orde, og der er flere udmærkede refleksioner over det at være en sensitiv person i en hektisk sansebombarterende senmodernitet.

Men desværre er forfatterne så forelskede i deres begreb om særlig sensitivitet, at det blokerer for en nøgtern diskussion. For eksempel er der i begyndelsen af bogen et spørgeskema, man kan udfylde for at finde ud af, om man er særligt sensitiv.

Det hævdes i bogen, at 15-20 procent af alle mennesker er særligt sensitive, men jeg vil gætte på, at stort set enhver, der udfylder spørgeskemaet, vil falde ud som særligt sensitiv. Jeg gjorde i hvert fald, og det samme gælder min familie. Glæder alle mennesker sig ikke over naturen? Vil ikke alle sige, at de har deres egen sans for humor? Spørgsmålene er så almenne, at det ligner en form for psykologisk astrologi, der passer på alle og derfor ikke kan bruges som redskab.

At være særligt sensitiv defineres som et personlighedstræk (hvor man er mere modtagelig over for indre og ydre stimuli), og som alle træk er det givetvis normalfordelt, så der findes lige så mange særligt sensitive som særligt usensitive.

Kategoriens brugbarhed afhænger dermed af, hvor man sætter grænserne, og med bogens test – samt mange af de helt almindelige erfaringer, de unge mennesker fortæller om – er begrebet blevet så elastisk, at vi stort set alle sammen er særligt sensitive, og så er det jo ikke noget særligt længere.

I bogen nævnes Karl Tomm, en vigtig diagnosekritiker, for sit arbejde med at problematisere de etiketter, der sættes på mennesker, men forfatterne er tilsyneladende blinde for, at de selv risikerer at gøre det samme. De gør særlig sensitivitet til en essens, som den enkelte bærer i sig, og som let kommer til at definere hele personen. Er det virkelig gavnligt for unge mennesker, der bl.a. opfordres til at deltage i ungegrupper med andre særligt sensitive?

Vi er mange, der ønsker et samfund med plads til alle, men om vejen dertil er brolagt med nye kategorier, der udpeger stadig flere som særlige i den ene og anden retning, er stærkt diskutabelt, og den diskussion er desværre fuldstændig fraværende i bogen. Desuden mangler bogen struktur, har mange gentagelser og er for lang. Uagtet indholdet ville den have vundet meget alene ved en formmæssig opstramning.

SVEND BRINKMANN
kult@pol.dk

Spredt fægtning fra jazzens episke kriger

Koncerten i København med den hippe saxofonist Kamasi Washington var uden afgørende musikalsk samling.

JAZZ

Kamasi Washington. Koncerthuset. Studie 2. Mandag.

Da den amerikanske rising star saxofonisten Kamasi Washington blev introduceret på scenen, var det med ord om, at hans igangværende og første europaturné har udviklet sig til et sandt triumftog. I så fald vil jeg mene, at toget sløvede noget af mandag aften i Studie 2, hvor den 34-årige tenorsaxofonist præsenterede sin musik med sin faste gruppe.

Kamasi Washingtons turné og den hype, der bobler omkring ham lige nu, hvor han i pressemøder flittigt bringer i forbindelse med superstjerner som Kendrick Lamar og Snoop Dogg, skyldes dog først og fremmest hans monumentale og bemærkelsesværdige udgivelse tidligere på året, 'The Epic', der med band, kor, strygere (et samlet orkester på 35 musikere) og 4 timers spilletid forener John Coltrane, Sun Ra og Pharoah Sanders' spirituelle modaljazz og frihedsbudskaber med soulmusikkens og funkjazzens enkle, men virkningsfulde madopskrifter.

Men netop den episke, storladne og drømmende atmosfære, der gør 'The

BLÆS. Los Angeles-saxofonisten udsendte i foråret triple-albummet 'The Epic'. Foto: Joachim Adrian

Epic' til noget særligt, og som får Kamasi Washington til at fremstå som en musikalsk kriger komplet med stort afro-hår og smukt mønstrede gevandter som en anden Sun Ra, savnede man ved manda-

gens koncert, hvor besætningen var nede på 7 musikere, og det musikalske indtryk var noget mere fragmenteret.

Der var energi fra start med et af Washingtons signaturstykker netop nu, 'Change of the Guard', der i puls og stil ligger i slipstrømmen af John Coltranes kraftfulde 'Resolution', og hvor man mærkede gløden i Washingtons tenorsax. Han var overhovedet aftenens væsentligste solist

og i store træk også den eneste, der for alvor var værd at høre på.

For nok lod basunisten godt i de arrangerede passager, men som improvisator var han mere anonym og fik også kun en enkelt solo. Og blandt aftenens øvrige solister, der undtaget den allestedsnærværende Brandon Coleman på keyboards ligestom pligtskyldigt skulle have hver sit fremskudte moment, herunder de to

trommeslagere og bassisten Miles Mosley, var der i højere grad tale om virtuos opvisning uden direkte forbindelse til en musikalsk helhed. Og Rickey Washington, faderen, gjorde ikke nogen heldig figur i en flagrende fløjtesolo.

Som det andet nummer fik vi Debussys 'Clair de lune', ommøbleret til en langsom soulballade, der nok blev kørt i langdrag, men som ikke desto mindre kom til at stå som et af aftenens lysende punkter især i den afsluttende passage, hvor en særlig musikalsk skrøbelighed og skønhed indfandt sig.

“Det lykkedes ikke – og virkede heller ikke som en hensigt – at præsentere et sammenhængende forløb”

til den særlige følelse af kollektivt musikalsk ritual, som det er lykkedes Washington at skabe på 'The Epic'. Men det lykkedes ikke – og virkede heller ikke som en hensigt – at præsentere et sammenhængende forløb i Koncerthuset.

Musikken kom til at ligne det lettere forvirrede indtryk, man fik af den medbragte sangerindes gestikulerende arme. Det forblev for det meste spredt fægtning ved dette første live-møde med Kamasi Washington, en ny og interessant skikkelse.

For dem, der gerne vil høre, hvordan Kasami Washington med hele orkesterudtækket lyder live, kan jeg anbefale det to timer lange koncertuddrag på YouTube fra hjembyen Los Angeles.

CHRISTIAN MUNCH-HANSEN
christian.munch-hansen@pol.dk